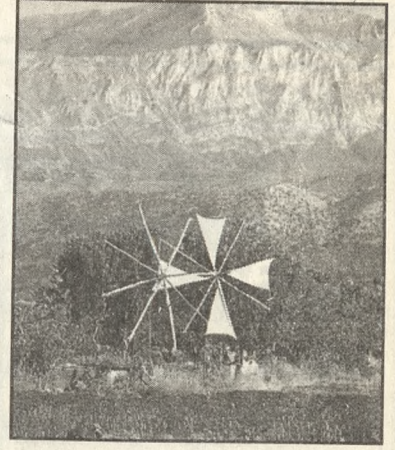

ΣΠΛΑΘΙ

ΤΖΕΝΑΚΗΣ ΕΜΜ.
09029ΗΣ 7
*17563 Π.ΦΑΛΗΡΟ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΖΕΡΜΙΑΔΙΑΝΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ «Ο ΚΡΟΝΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ: ΓΡΑΒΙΑΣ 122 Τ.Κ. 16451 ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ • ΤΗΛ. 9934829 • ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 22 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1998

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΩΝ

Την Παρασκευή 26 Ιουνίου 1998, επισκέφθηκε, κατόπιν προσκλήσεως, το χωριό Καμινάκι Λασιθίου Κρήτης, η κινητή μονάδα αιμοληψίας του Βενιζέλειου Νοσοκομείου Ηρακλείου και προέβη σε αιμοληψία για λογαριασμό της «Τράπεζας αίματος Καμινακίου Λασιθίου».

Συγκεντρώθηκαν δώδεκα φιάλες αίμα που προσφέρθηκαν από τους κάτωθι:

- 1) Αθανασάκη Ιωάννη του Αντωνίου
- 2) Αθανασάκη Γεώργιο του Εμμανουήλ
- 3) Αθανασάκη Γεώργιο του Νικολάου
- 4) Στραταντωνάκη Γεώργιο του Ιωάννη
- 5) Περβοθαράκη Κων/νο του Νικολάου
- 6) Περβοθαράκη Δημήτριο του Νικολάου
- 7) Φουκαράκη Ιωάννη του Γεωργίου
- 8) Κανακαράκη Εμμανουήλ του Χαραλάμπους
- 9) Σκυβαλάκη Νεκτάριο του Δημητρίου
- 10) Αθανασάκη Ειρήνη του Σάββα, σύζυγος Κων/νου
- 11) Αθανασάκη Γεώργιο του Εμμ. και της Ευαγγελίας
- 12) Αδαμάκη Αντώνιο του Εμμ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμότατα τους παραπάνω για την ύψιστη ανθρωπιστική και θεάρεστη πράξη τους, καθώς και όσους προσήλθαν για αιμοληψία αλλά τελικά δεν μπόρεσαν να δώσουν αίμα λόγω προβλημάτων υγείας.

Εύχεται η πράξη των παραπάνω να βρει περισσότερους μιμητές, παρακαλεί δε τους έχοντες την καταγωγή από το Καμινάκι και διαμένοντες στα αστικά κέντρα της Κρήτης ή της υπόλοιπης Ελλάδας και μπορούν να δώσουν αίμα, να πάνε στην πλησιέστερη μονάδα αιμοληψίας και να προσφέρουν αίμα για λογαριασμό της «Τράπεζας Αίματος Καμινακίου Λασιθίου», αίμα που προορίζεται για τις ανάγκες των κατοίκων του χωριού μας σε περίπτωση ανάγκης, ανάγκης που δεν ευχόμαστε ποτέ να παρουσιαστεί.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Γραμματέας
Γεώργιος Παπαμανωλάκης

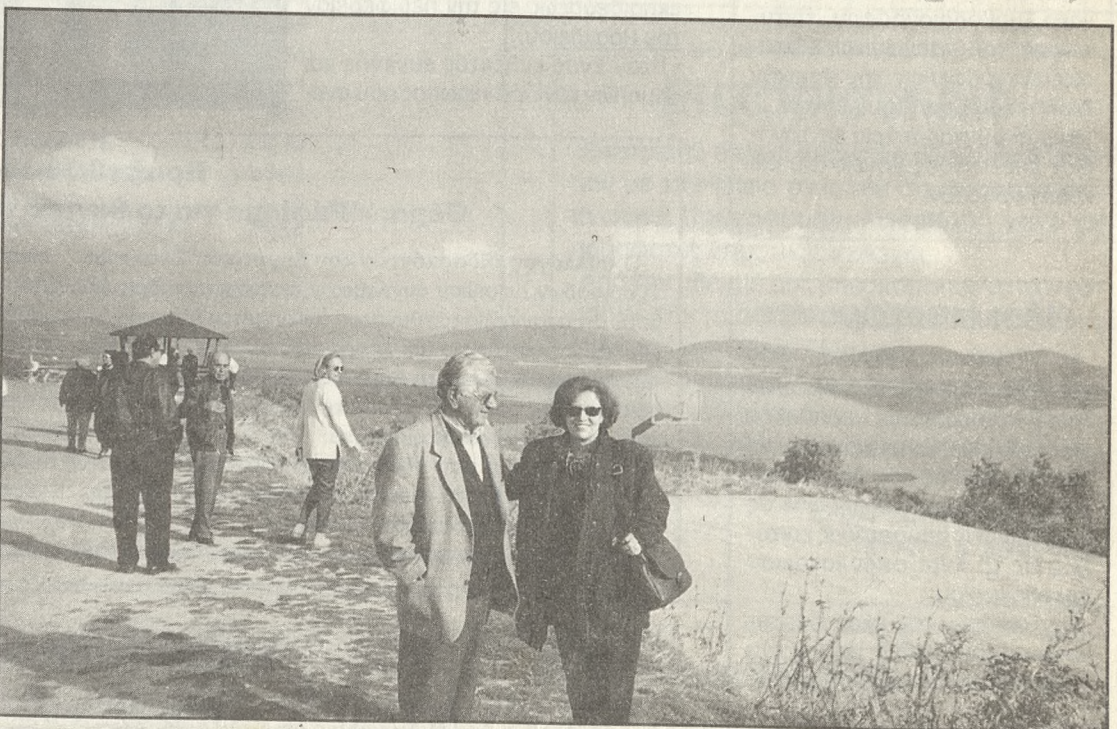
Η εκδρομή του Συλλόγου μας

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΜΜ. Ν. ΣΠΑΝΑΚΗΣ

Την 31-10-98 και την 1-11-98 (Σάββατον και Κυριακήν) επραγματοποιήθηκε η διήμερος εκδρομή του Συλλόγου μας εις την Λίμνην του Ταυρωπού ή του Νικ. Πλαστήρα όπως λέγεται σήμερα.

Η περιοχή αυτή ευρίσκεται εις τα Αγραφα, την ορεινήν περιοχήν του Νομού Καρδίτσας και είναι από τις ωραιότερες της Ελλάδος. Ευρίσκεται σε υψόμετρον 1000μ. και είναι μία εκτεταμένη κοιλάς με τις παραφυάδες της όπου σε ένα στενό μέρος ανηγέρθη ένα φράγμα και τα νερά του Μέγδοβα των παραποτάμων του και των πηγών της περιοχής αιχμαλωτίσθησαν σ' ένα εκτεταμένο χώρο και εδημιούργησαν μίαν μεγάλην τεχνητήν λίμνην από την οποίαν αρδεύεται μεγάλο μέρος του θεσσαλικού κάμπου και παράγεται ηλεκτρική ενέργεια 300.000.000 κιλοβατώραν ετησίως.

Την ιδέαν του φράγματος είχε το 1925 ο Ν. Πλαστήρας και

Μια άλλη άποψη της λίμνης.

υλοποίησεν η ΔΕΗ το 1959 γι' αυτό έχει και το όνομά του. Η διαδρομή από την Καρδίτσαν έως την λίμνην είναι από τις ωραιότερες της πατρίδος μας. Το πούλημαν αναρριχάται και περνά δια μέσου αναριθμητών κοιηάδων καταφύτων και δασωμένων Ακακίες, Κουτσουπιές, Βελανιδιές, Δρυς, Καστανιές, Κέδροι και Ελάτα στα ψηλά είναι τα στολίδια

Συνέχεια στη σελ. 4

Δήλωση τιμής στο Λεωνίδα Κατερίνη

Για την αποπεράτωση του Γηροκομείου του Οροπεδίου Λασιθίου ο γνωστός για τις ευεργεσίες του στρατιωτικός συνταξιούχος Λεωνίδα Κατερίνης πρόσφερε από τις οικονομίες του το ποσό των 17.602.500 δραχμών.

Η Κοινότητα Τζερμιάδων με πρόεδρο τον Εμμανουήλ Γιαννό, που είναι ο κύριος συντελεστής της προόδου των εργασιών, για να τιμήσει το μεγάλο ευεργέτη του Οροπεδίου Λασιθίου προκάλεσε ειδική συνεδρίαση του Κοινοτικού Συμβουλίου η οποία έγινε την 16η Μαΐου 1998 μετά από την υπ' αριθμό 242/11-5-1998 έγγραφη προσκλήσή του.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο με την υπ' αριθμό 29/1998 απόφασή του αποφάσισε να ονομασθεί ο Δρόμος - Λεωνίδα που περνάει έξω από το Γηροκομείο και εισέρχεται στο Τζερμιάδο και μέχρι το σπίτι του αιμνήστου ευεργετή Μηνιάρα ΟΔΟΣ ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗ. Πρόσφατα τοποθετήθηκαν και οι πινακίδες προς υλοποίηση της απόφασεως (Ιούλιο 1998).

Θερμά συγχαρητήρια στον τιμηθέντα ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗ αλλά και στον πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο του Τζερμιάδου, που έδειξε τέτοια ευαισθησία σε αντίθετη περίπτωση με άλλους φορείς που μόνο οικονομικούς, σκοτωμούς κ.λπ. για να μην προχωρήσω, προβάλλουν ήες και θέλουν να δυσφημούν αυτόν τον ήρωα.

Με εκτίμηση
Οροπεδιώτης

ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ - ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
Στράβωνος 12 Παγκράτι 11634 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 7213046 - 7229636 FAX. 7239149

Αγαπητοί Συμπατριώτες και φίλοι του Ιδρύματός μας,

Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ είναι ένα φιλανθρωπικό-Πνευματικό Ιδρυμα που δραστηριοποιείται στην Αθήνα από το 1963.

Είναι δημιούργημα του Κρητικού Πολιτιστικού κινήματος της Αθήνας, των Κρητικών Σωματείων της Πρωτεύουσας. Αποτελεί το καμάρι των Κρητικών της Αττικής και ίσως το κυριότερο, ορατό τουλάχιστον δημιούργημά τους.

Οι βασικοί σκοποί του είναι οι εξής:

- Η ηθική και υλική ενίσχυση σπουδαστών, Κρητικής κυρίως καταγωγής, οι οποίοι δεν έχουν οικονομική ευχέρεια και διακρίνονται για την επιμέλεια και το ήθος τους.
- Η ηθική και υλική ενίσχυση και συμπαράσταση σε Κρητικούς που διακρίνονται στην επιστήμη και την Τέχνη.
- Η γενικότερη εκπαίδευση των νέων, η πνευματική, λογοτεχνική, καλλιτεχνική ανάπτυξή τους και η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κρήτης.
- Η λειτουργία του σαν πνευματικό ίδρυμα της Κρήτης.

Στο εξάωρο οίκημα που διαθέτει, φιλοξενεί σήμερα περίπου 150 σπουδαστές και τους παρέχει τους βασικούς όρους διαβίωσης, αλλά και την οικογενειακή θαλπωρή, την αγάπη και τη στοργή της Διοίκησης και του προσωπικού και επί πλέον έχουν την ευκαιρία για πνευματικές εκδηλώσεις υψηλού περιεχομένου.

Κάθε χρόνο όμως οι αιτήσεις εισαγωγής σπουδαστών στην

Κρητική Εστία είναι πολύ περισσότερες από αυτές που γίνονται τελικά δεκτές, λόγω χωρητικότητας, με αποτέλεσμα αρκετοί νέοι συμπατριώτες μας να μην μπορούν να φιλοξενηθούν στο Ίδρυμά μας.

Το πρόβλημα αυτό σκοπεύουμε να το λύσουμε με ένα δεύτερο υπό κατασκευή πενταώροφο, σύγχρονο οίκημα που βρίσκεται σήμερα ημιτελές στο στάδιο της τοικοποιίας, και με την αποπεράτωσή του θα έχουμε την δυνατότητα φιλοξενίας 70 ακόμη σπουδαστών.

Της ημέρας αυτές εγκαταστήσαμε τα συνεργεία που έχουν σειρά για τη συνέχιση των εργασιών: Υδραυλικό, Ηλεκτρολόγο, Μαραγκό, Αλουμιναί και Σοβατζή.

Τώρα λοιπόν, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, είναι απαραίτητη η συνδρομή όλων για την αποπεράτωση του νέου υπό κατασκευή κτιρίου.

Εμείς οι Κρητικοί έχουμε την ευκαιρία αλλά και την επιθυμία να δείξουμε την αγάπη μας για τα παιδιά μας, τα παιδιά της Κρήτης, που αποτελούν την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο, με το να επενδύσουμε από το υστέρημά μας, στην Κρητική Εστία, ώστε να μπορέσει και το νέο κτίριο να αποπερατώσει και με κάποια άνεση να ανταποκριθεί στις αυξημένες της υποχρεώσεις έναντι των οικοτρόφων.

Γι' αυτό το σκοπό σας καλώ όλους, όπως έλθετε αρωγοί στην προσπάθειά μας αυτή, με τη βεβαιότητα ότι όλοι θα αισθανόμαστε υπερηφάνεια για το Ίδρυμά μας, γι' αυτό το φιλόξενο πνευματικό σπίτι των παιδιών της Κρήτης.

Με συμπατριωτικούς Χαιρετισμούς
Ο Πρόεδρος
Γεώργιος Στ. Μαριδάκης

Επιτυχίες

εις το Παν/μιο

⇒ Η Μαρία και η Καλλιόπη Μαυράκη, κόρες του Κατινιού του Τσάρο Βαγγέλη, η μεν πρώτη εισήλθε εις το Παν/μιο Αθηνών (Οικονομικό Τμήμα Νομικής) και η δεύτερη στη Νοσηλευτική Ηρακλείου.

Θερμά συγχαρητήρια εις τα κορίτσια και εις τους γονείς των και καλή πρόοδον.

⇒ Ο Νικόλαος Σπανάκης, υιός του Κωνσταντίνου Σπανάκη Δικηγόρου και της Πελαγίας Σπανάκη Συμβολαιογράφου, επιτυχών εις τας εισαγωγικάς εξετάσεις ενεγράφη εις την Νομικήν Σχολήν του Παν/μίου Αθηνών.

Θερμά συγχαρητήρια εις τον ίδιον και εις τους γονείς του και καλήν πρόοδον.

Νέοι επιστήμονες

⇒ Ο Γεώργιος Σπανάκης, υιός του Ιωάννου και της Φλώρας Σπανάκη επεράτωσε τις σπουδές του και έλαβε το πτυχίον της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης και εξεπλήρωσε τις υποχρεώσεις υπηρετήσας επιτυχώς εις το Αγροτικόν Ιατρείον Αρκαλοχωρίου.

Συγχαίρομεν τον νέον επιστήμονα και τους γονείς του και του ευχόμεθα καλήν σταδιοδρομίαν.

⇒ Ο Γιώργος Πιθαρούλης, γιός του Μανώλη Πυθαρούλη, ιδρυτικού μέλους του Κρόνου, πήρε το δίπλωμα του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού του Εθνικού Μετσοβείου Πολυτεχνείου και συνεχίζει τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο U.C.L. του Λονδίνου για Master στις Τηλεπικοινωνίες.

⇒ Η Μαρία Πυθαρούλη, κόρη του Μανώλη Πυθαρούλη, πήρε το πτυχίον της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (τμήμα Ψυχολογίας) και ετοιμάζεται για μεταπτυχιακές σπουδές.

Συγχαρητήρια στα δυο αδέρφια και κάθε δυνατή επιτυχία στο νέο κύκλο σπουδών τους.

Συγχαρητήρια

Στον ανηψιό και εξάδερφόν μας Γεώργιο Καριωτάκη του Εμμανουήλ και της Ειρήνης το γένος Αποστολάκη για την ανακήρυξίν του σε «Διδάκτορα» από το Πανεπιστήμιο «DENIS DIDEROT» (PARIS VII).

Θερμά συγχαρητήρια και εις ανώτερα.

Οικογένεια
Εμμ. Ν. Αποστολάκη

Στην Κλεοπάτρα Εμμ. Αποστολάκη για την επιτυχία της στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων στο Τμήμα Φ.Π.Ψ. (Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας).

Ευχόμεθα θερμά συγχαρητήρια και καλή πρόοδο.

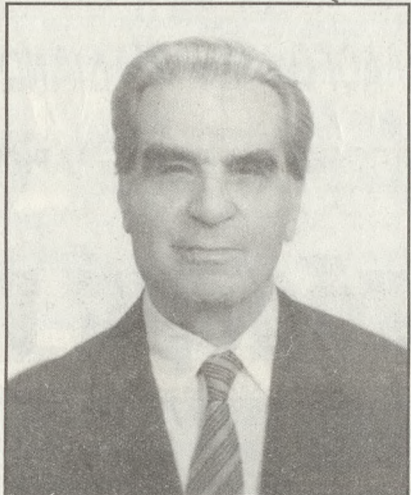
Τα εξαδέρφια της
Γιώργος και Ράνια Καριωτάκη

Πένθη

Δημήτριος παπα Ι. Μαρκόπουλος

Εις ηλικίαν 87 ετών απεβίωσεν αιφνιδίως εις το Ηράκλειον ο δάσκαλός μας ο Μήτσος ο Μαρκόπουλος και το χωριό σύσσωμο τον ευσόδευσε εις την τελευταία του κατοικίαν εις το κοιμητήριον της Αγίας Αννης. Υπήρξεν πρότυπον οικογενειάρχου και εκπαιδευτικού. Υπηρέτησεν εις το Τζερμιάδω και στου Λαγού πολλά χρόνια ως δάσκαλος, και όλοι εμείς οι παλαιότεροι υπήρξαμε μαθητές του. Πολλά χρόνια ήταν υπεύθυνος επιθεωρητής δημοτικής εκπαιδεύσεως εις την περιφέρειαν του Ηρακλείου.

Ήταν ένας εκλεκτός ευγενής και χαμηλών τόνων άνθρωπος που αγα-

πούσε πολύ το χωριό και επερνούσε πολύν χρόνον μαζί μας αφού διατηρούσε και συντηρούσε ένα ωραίο σπίτι στην είσοδο του χωριού όπου περνούσε τα καλοκαίρια του μαζί με τη σύζυγό του.

Ο ξαφνικός θάνατός του μας συνεκλήθησεν διότι λίγες μέρες πριν κουβεντιάζαμε στο καφενείο και τίποτε δεν επρομήνυε το κακό αφού ήταν ζωηρός, αδύνατος, ευθυτενής με πολλή καλή υγεία παρά την προκεχωρημένη ηλικίαν του. Ας είναι ελαφρύ το σκέπασμα τού τάφου του.

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας εκφράζει την ειλικρινή θλίψη του εις την οικογένειάν του και τα αδέρφια του.

Πράξη 3/10-10-1998

Θέμα: «Ψήφισμα για το θάνατο του Δημ. Μαρκόπουλου»

Ο σύλλογος διδασκόντων του Δημοτικού Σχολείου Τζερμιάδων Λασιθίου συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση, μετά την αναγγελία του θανάτου του Δημήτρη Μαρκόπουλου, εκλεκτού τέκνου του Τζερμιαζώδου, εκλεκτού συναδέλφου και Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης, του οποίου η προσφορά στη κοινωνία και την παιδεία υπήρξε μεγάλη και αποφάσισε ομόφωνα:

- 1) Να παραστεί στην εξόδιο ακολουθία του εκλιπόντος.
- 2) Να διατεθεί, αντί στεφάνου, το ποσό των 10.000 δρχ. στο Γηροκομείο Οροπεδίου Λασιθίου.
- 3) Να σταλεί το παρόν ψήφισμα στην οικογένεια του εκ-

κλιπόντος.

- 4) Να δημοσιευτεί το παρόν στις εφημερίδες «ΑΝΑΤΟΛΗ», «ΔΙΚΤΗ» και «ΣΠΑΘΙ».

Ο Δ/ντής

Γεώργιος Παπαμανωλάκης

Το διδακτικό προσωπικό

- 1) Νεοφώτιστος Δημήτριος
- 2) Ζερβάκης Εμμανουήλ
- 3) Μαρκάκη Μαίρη

Δημήτριος Νεοφώτιστος

Δραματικόν γεγονός έλαβε χώραν εις το χωριό μας την 24.10.98 όταν ο Δημοδιδάσκαλος Δημήτριος Νεοφώτιστος ετών 50 δι' ανεξαρκρίβτους ακόμη λόγους εξηφανίσθη από το χωριό. Μετά από αναζητησιν ανευρέθη υπό του πενθερού του συνταξιούχου αγροφύλακος Ελευθερίου Ε. Σπανάκη ετών 74, εις το αγρόκτημά του εις θέσιν «Ηιβάδι» εις προχωματώδη κατάστασιν εξ αιτίας δηλητηριάσεως με γεωργικά φάρμακα (εντομοκτόνον και ζιζανιοκτόνον) τα οποία είχε λάβει δια να τερματίσει τον βίον του.

Η αγωνιώδης προσπάθεια που κατέβαλε ο πενθερός του για να τον διασώσει του προκάλεσε σοβαράν καρ-

διακήν προσβολήν. Ετσι και οι δύο διεκομίσθησαν εις το ΠΕΠΑΓΝΗ, όπου ενοσηλεύθησαν επί διήμερον εις την μονάδα της εντατικής θεραπείας αλλά παρά τας προσπάθειάς των ιατρών και του προσωπικού απέθανον το απόγευμα της 27.10.97 με διαφοράν 3 ωρών, πρώτου θανόντος του Ελευθερίου Σπανάκη εκ καρδιακής επιπλοκής.

Το γεγονός συνεκλήθησεν την κοινήν γνώμην της επαρχίας όπου και οι δύο ήσαν πολύ γνωστοί και αγαπητοί.

Η κηδεία των έγινε πάνδημος την 28.10.98 εις το κοιμητήριον της Αγ. Αννης Τζερμιάδων.

Πράξη 6/28-10-1998

ΘΕΜΑ: Ψήφισμα για το θάνατο του Δημ. Νεοφώτιστου

Ο Σύλλογος διδασκόντων του Δημοτικού Σχολείου Τζερμιάδων Λασιθίου, συνήλθε σήμερα Τετάρτη 28 Οκτωβρίου 1998, σε έκτακτη συνεδρίαση, μετά την αναγγελία του θανάτου του Δημητρίου Νεοφώτιστου, δασκάλου του Σχολείου μας, αποπασμένου στην Ειδικά τάξη του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Γεωργίου Λασιθίου, και:

Αποφάσισε ομόφωνα

- 1) Να εκφράσει τα θερμά του συλλυπητήρια στην οικογένειά του.
- 2) Να παραστεί στην εξόδιο ακολουθία του εκλιπόντος.
- 3) Να διατεθεί, αντί στεφάνου, στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Οροπεδίου Λασιθίου το συμβολικό ποσό των Δέκα (10) χιλιάδων δρχ.
- 4) Να επιδοθεί το παρόν ψήφισμα στην οικογένεια του εκλιπόντος.
- 5) Να δημοσιευτεί το παρόν ψήφισμα στις εφημερίδες «Ανατολή», «ΔΙΚΤΗ» και «ΣΠΑΘΙ».

Ο Δ/ντής του Σχολείου
Γεώργιος Παπαμανωλάκης

Το διδακτικό προσωπικό
1) Ζερβάκης Εμμ.
2) Μαρκάκη Μαίρη
3) Πατεράκη Ζαχαρένια

Κατάθεσις εις μνήμην

Ο δάσκαλος Γεώργιος Ν. Σπανάκης της Αριάδνης ανταποκρινόμενος εις την έκκλησιν του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Νεκταρίου δια την αγοράν εκ μέρους των αποδήμων Λασιθιωτών ενός μικρού αυτοκινήτου πολλαπλών χρήσεων δια τας ανάγκας του Γηροκομείου κατέθεσεν εις μνήμην του νονού του αιμινήστου Συμβολαιογράφου Κων/νου Ε. Πλεύρη το ποσόν των 20.000 εις τον σχετικόν λογαριασμόν της Αγρ. Τραπέζης υπ' αρ. 165.03.002031.35.

Ευχαριστούμε θερμά τον αγαπητόν φίλον και παρακαλούμε όλους τους αποδήμους Λασιθιώτες δια την συνδρομήν των.

Ευχαριστήριο

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους συγγενείς και φίλους, καθώς και τους κατοίκους του χωριού ΤΖΕΡΜΙΑΔΟ και των λοιπών χωριών του ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ για τη συμμετοχή τους στο βαρύ πένθος μας για την απώλεια του αγαπημένου μας συζύγου - πατέρα - παππού - αδελφού και θείου ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ που απεβίωσε στις 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1998.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε το Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Πέτρος ΝΕΚΤΑΡΙΟ, τους ηγούμενους και τους ιερείς της επαρχίας ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ που παρέστησαν και τέλεσαν τη νεκρώσιμη ακολουθία.

Επίσης ευχαριστούμε το Διευθυντή και το διδακτικό προσωπικό του Δημοτικού Σχολείου Τζερμιάδου για τη συμμετοχή τους.

Η οικογένειά του

Σπύρος Ανυφαντής

Ο Σπύρος Ανυφαντής που έφυγε αιφνιδίως το Σάββατο 31.10.98 και εκδήψαμε στο κοιμητήριον της Ηλιουπόλεως πλήθος κόσμου, την 2.11.98, εγεννήθη εις την Καρδίτσαν το 1935. Μπήκε και βγήκε πρώτος εις το Μετσόβειον της εποχής εκείνης και ήταν βασικόν στέλεχος του Υπουργείου Γεωργίας όπου διπύθυνε τον εκσυγχρονισμόν των υπηρεσιών του με τα τελευταία όργανα της πληροφορικής.

Η σύντροφος της ζωής του Σταυρούλα Ανυφαντή είχε τη καταγωγή από το Τζερμιάδων αφού ήταν κόρη του Νικοή. Κ. Ανυφαντή Συνταγματάρχου, ο οποίος έπεσεν εις μάχην ασκήσιν του Ελληνικού Στρατού.

Υπήρξεν ένας τίμιος, εργατικός, προσηνής, ευχάριστος και γενναίος άνθρωπος που αφήνει μεγάλο κενό στη δουλειά του, στην οικογένειά του και στη κοινωνία της Ηλιουπόλεως που ζούσε.

Εμείς που τον εγνωρίσαμε θα τον θυμούμαστε όσο ζούμε. Καλό ταξίδι Σπύρο.

Εις τους οικείους του ήμπερού ανθρώπου, παιδικού μου φίλου και συμμαθητού Μιχαήλ Αθανασάκη που πέθανε ξαφνικά αρχές Οκτωβρίου στο Μαρμακέτω εκφράζω τη βαθείά μου λύπη.

Ε.Ν.Σ.

Εμμαν. Α. Σπανάκης

Ο αγαπητός Μανώλης ο Φλόκας έφυγε κι αυτός εις ηλικίαν 62 ετών κτυπημένος και βασανισμένος από τη μοίρα αφού υπέφερε εκ γενετοίς από κάποιο κινητικό πρόβλημα. Κατάφερε όμως μέχρι το τέλος να συμμετέχει εις το γίγνεσθαι του χωριού αφού η ζωή του εκύλησε μέσα εις την αγοράν και τα κafenεία της όπου παρακολουθούσε τις συζητήσεις μετέφερε μικροδέματα και μαντάτα εις τους θαμώνες που είχε τη χάρισμα να διασκεδάσει. Όλο το χωριό που παρακολούθησε την κηδεία του λυπήθηκε με το θάνατό του και η απουσία του θα γίνει σε όλους μας αισθητή.

Καλό ταξίδι Μανωλή.

Τους γονείς του και τα αδέρφια του
Το Δ.Σ. του συλλόγου μας συλλυπείται θερμά

Δωρεά εις μνήμην

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Τζερμιαδιανών Αττικής «Ο ΚΡΟΝΟΣ» αποφάσισε να καταθέσει αντί στεφάνου εις μνήμην των Ελευθερίου Ε. Σπανάκη συνταξιούχου Αγροφύλακου και Δημητρίου Νεοφώτιστου δημοδιδασκάλου το ποσόν των 20.000 εις τον λογαριασμόν υπ. αριθμ. 165.03.002031.15 Αγροτικής Τραπέζης προς αγοράν αυτοκινήτου δια τας ανάγκας του Γηροκομείου Λασιθίου.

Ο Πρόεδρος
Ε.Ν. Σπανάκης

Ο Γ. Γραμματέας
Ε.Γ. Τζενάκης

Αποτελέσματα Δημοτικών Εκλογών

ΔΗΜΟΣ ΟΡΟΠΕΔΙΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Αυτοί που εκλέγονται:

Α) Από τον επιτυχόντα Συνδυασμό «ΟΡΟΠΕΔΙΟ - 2000»
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (Δήμαρχος) Μ. Λασιθί

Δημοτικοί Σύμβουλοι:

- 1) ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝ. του Γεωργίου Καμινάκι
- 2) ΔΑΛΑΒΕΡΟΥ ΕΙΡΗΝΗ του Ιωάννου Μ. Λασιθί
- 3) ΚΡΑΣΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Εμμ. Αγ. Γεώργιος
- 4) ΜΠΟΥΤΣΑΚΗΣ ΣΥΜΕΩΝ του Νικοδήμου Πλάτη
- 5) ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ του Γεωργίου Μαρμακέτω
- 6) ΠΑΤΕΡΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝ. του Ιωάννου Τζεργιάδω
- 7) ΤΖΙΡΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝ. του Αποστόλου Αγ. Κων/νος
- 8) ΧΑΪΝΑΚΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ του Εμμαν. Ψυχρό
- 9) ΧΡΙΣΤΟΦΑΚΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ του Εμμαν. Τζεργιάδω

Β) Από τη μειοψηφία:

- α) Από το Συνδυασμό Ένωτική Πρωτοβουλή:
 - 1) ΜΗΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του Γεωργίου Αβρακόντε
 - 2) ΠΕΝΤΑΡΑΚΗΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ του Περικλή Αβρακόντε
- β) Από το Συνδυασμό Αμάθεια - Οροπέδιο - Νέα Πορεία:
 - 1) ΠΑΠΑΝΤΩΝΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Κων/νου Τζεργιάδω
 - 2) ΣΙΓΑΝΟΣ ΕΜΜΑΝ. του Χαριδήμου Τζεργιάδω
- γ) Από το Συνδυασμό Δημιουργία:
 - 1) ΣΤΙΒΑΚΤΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του Δημητρίου Αγ. Γεώργιος
 - 2) ΛΟΥΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ του Ιωάννου Αγ. Γεώργιος

Ευχαριστήριο

Προς τους απανταχού Οροπεδιώτες και Οροπεδιώτισσες

Θεωρώ χρέος μου, εξ ονόματος του για λογαριασμό του συνόλου των μελών Συνδυασμού μας «ΟΡΟΠΕΔΙΟ - 2000», να επικοινωνήσω μαζί σας, να σας χαιρετίσω και να σας εκφράσω το πολύ μεγάλο ευχαριστώ όλην μας, για την τιμή και την εμπιστοσύνη με την οποία μας περιβάλητε.

Το 55,1% με το οποίο τιμήσατε το Συνδυασμό μας αποτελεί τιμή όλην μας, αληθιά και μεγάλο χρέος προς τον τόπο και το λαό που δεινοπαθεί.

Είναι περιττό να διαβεβαιώσου-

με όλους σας και ιδιαίτερα τους μόνιμους κατοίκους του Δήμου μας, ακόμη και αυτούς που δεν μας τίμησαν με την ψήφον τους, ότι θα θεμελιώσουμε αρχικά ένα ανθρωποκεντρικό Δήμο και στη συνέχεια θα παλέψουμε για να ανακόψουμε την καταπορικτή πορεία του τόπου και να τον βάλουμε σε μια τροχιά σταθερής ανάπτυξης.

Η προσπάθεια είναι μεγάλη και δύσκολη, όμως η εντολή σας είναι σαφής, πρέπει να πετύχουμε και θα πετύχουμε.

Υποσχόμεθα ότι θα ανταλλάξουμε την εμπιστοσύνη σας με μια συνεχή εργώδη δυναμική προσπάθεια και πράξεις.

Σας θέλουμε πάντα κοντά μας και με την ενεργό συμμετοχή σας να συνδράμετε στη δημιουργική προσπάθεια που τώρα ξεκινά στον τόπο μας.

Οροπέδιο 19/10/1998
 Ο εκλεγείς Δήμαρχος
 Γιάννης Σφακιανάκης

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τα εγγόνια μας Μάνο και Χρήστο του Ιωάννη Μαρκόπουλου, που πέτυχαν ο Μάνος στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και ο Χρήστος στο Οικον. Πανεπιστήμιο Πειραιώς, συγχαίρομε θερμά και τους ευχόμαστε πάντα επιτυχίες.

Ο παππούς και η γιαγιά
 Μαρκοπούλου

Σαν έρθη ο πόνος να σε βρη να τον δεχτής παλληκαρίσια. Στάσου ολόρθος σαν τη δρυ την υπερήφανη την ίσια.

Ο ποιητής

Αποτελέσματα Νομαρχιακών Εκλογών

ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Εψηφισαν:	52.675	
Εγκυρα ψηφοδέλτια:	49.310	
Ελαβον		
Παπατσάκωνας	31.371	63,2%
Τσουκάκης	15.923	32,29%
Πάγκαλος	2.015	4,09%

Εξελέγησαν

Από τον συνδυασμό Παπατσάκωνας

- 1) Τσικαλιάκης Ν. 4.942
- 2) Στρατάκης Α. 3.108
- 3) Πατεράκης Θ. 2.680
- 4) Δαουράκης Μ. 2.549
- 5) Βασαρμίδης Ε. 2.460
- 6) Περυσινάκης Μ. 2.398
- 7) Κοϊνάς Ν. 2.326
- 8) Κλώντσας Μ. 2.304
- 9) Αναστασάκης Ι. 2.261
- 10) Μοσχοβιτάκης Ι. 2.261
- 11) Σπυριδάκης Ν. 2.019
- 12) Αικατερινίδης Ν. 1.942
- 13) Ροδανάκης Γ. 1.935
- 14) Παπαδομιχελάκης Μ. 1.934

Από τον συνδυασμό Τσουκάκη

- 1) Νικοηράκης Κ. 1.954
- 2) Αθεξανδρίδης Ε. 1.854
- 3) Γρισμπολιάκης Ε. 1.508
- 4) Κούνουνας Θ. 1.469
- 5) Πηξουσάκης Γ. 1.456
- 6) Θεοδώρου Θ. 1.170
- 7) Σπανάκης Ε. 1.154
- 8) Πιταροκοϊής Α. 1.135

Εκλέγονται οι 6 πρώτοι.

Ευχαριστήριο του Προέδρου

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου «ΚΡΟΝΟΣ» και υποψήφιος νομαρχιακός σύμβουλος Λασιθίου Εμμαν. Ν. Σπανάκης ευχαριστεί εκ βάθους καρδιάς όλους όσους τον τίμησαν δια της ψήφου των κατά τις τελευταίες εκλογές προς ανάδειξιν νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως.

Η βροχή

Μόλις άρχισε η μπόρα κι όλα γύρω σκοτεινιάζουν, μα σε λίγο θα περάση, κι όλα πάλι ησυχάζουν.

Κι όταν η βροχή περάση και ο ήλιος θα φανή, στα κλαδάκια κάθε στάλα διαμαντάκι θα γενή.

Αχ! Νάτανε στο χέρι να τα κάνω αληθινά, να σκορπίσω με λαχτάρα όπου η φτώχεια κυβερνά.

Μα είναι ψεύτικα κι εκείνα, όπως είναι κι η ζωή, και ατμός κι αυτά θα γίνουν, θα τα καταπιή η γη.

Πηνελόπη Εμμ. Παπαδάκη

Συγχαρητήριον τηλ/μα του Δ.Σ.

προς τον νεοεκλεγέντα Δημάρχου και την νέαν Δημοτικήν Αρχήν

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Τζεργιαδιανών Αττικής ο «Κρόνος» σας συγχαίρει επί τη εκλογή σας ως Δημάρχου του νεοσυστάτου Δήμου του Οροπεδίου Λασιθίου και σας εύχεται επιτυχίαν εις το δύσκολον έργον σας.

Ο Πρόεδρος Ο Γ. Γραμματέας
 Ε.Ν. Σπανάκης Ε.Γ. Τζανάκης

Ευχαριστήριο

Ευχαριστώ θερμά όλους εκείνους που τίμησαν με την ψήφο τους τον συνδυασμό μας - Ένωτική Πρωτοβουλή Λασιθίου - κατά τις πρόσφατες Δημοτικές εκλογές.

Από την πλευρά μας υποσχόμαστε να συνεχίσουμε την προσπάθειά μας για ενότητα και προκοπή του Οροπεδίου μας.

Στη νέα Δημοτική Αρχή ευχόμαστε κάθε επιτυχία στα καθήκοντά της, το έργο της οποίας θα παρακολουθήσουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Για τον Συνδυασμό Ε.Π.Α.
 Γιάννης Δ. ΜΗΛΑΚΗΣ

Ευχαριστήριο

ΠΡΟΣ: Το Δ. Συμβούλιο του Συλλόγου Τζεργιαδιανών ο ΚΡΟΝΟΣ

Κύριε Πρόεδρε

Παρακαλώ να διαβιβάσετε στα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου σας τις άπειρες ευχαριστίες μου για την αγάπη και τις ευχές όλην σας.

Η διαβεβαίωση, ότι και εγώ προσωπικά και οι συνεργάτες μου θα πράξωμε ότι είναι δυνατόν προκειμένου να βοηθήσουμε τον τόπο μας, πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Με πολύ εκτίμηση
 Γιάννης Σφακιανάκης
 Εκλεγείς Δήμαρχος Οροπ. Λασιθίου

Ευχαριστήριο

Αισθάνομαι επιτακτική την υποχρέωσιν να ευχαριστήσω θερμά και δια της εφημερίδος μας «ΣΠΑΘΙ» τους ιατρούς του 251 Γ.Ν.Α. κυρίους:

- 1) Σμήναρχον Βλάχον Ιωάννην
 - 2) Επ/γόν Μπιρμπίτην Αργύριον
 - 3) Σμηναγόν Κοτσαφόπουλον Νικόησον
 - 4) Βοηθόν Ζαχαριάδην Γεώργιον
- καθώς και όλο το νοσηλευτικό προσωπικό της Βας κλινικής του νοσοκομείου της Αεροπορίας που με χειρουργήσαν με ενοσήλευσαν και με εθεράπευσαν και με απάλλαξαν από σοβαράν πάθησιν των ισχίων μου.

Ο μετά ευγνωμοσύνης ευχαριστών
 Γεώργιος Δαμιανάκης
 Συντ. αγρότης Τζεργιάδων Λασιθίου

Η στήλη του ταμία

1. Κουτουλάκης Γεώργιος εις μνήμη της αδελφής του Ανθούλας και του γαμπρού του Μανώλη 50.000
2. Ουρανία Τσικαλά (Θεσσαλονίκη) 10.000
3. Μανώλης Αναστασάκης 3.000
4. Παπαμαθαϊάκη Δέσποινα 10.000
5. Αποστολάκης Εμμ. 10.000
6. Παπα-Ιωάννης Φαρσάρης 10.000
7. Μαρκομιχελάκη-Κατερίνη 10.000

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ "ΣΠΑΘΙ"

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
 ΣΥΛΛΟΓΟΣ
 ΤΖΕΡΜΙΑΔΙΑΝΩΝ
 "Ο ΚΡΟΝΟΣ"

ΓΡΑΦΕΙΑ: Γραβιάς 122
 Αργυρούπολη
 Τηλ. 9934829
 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
 ΕΜΜ. ΣΠΑΝΑΚΗΣ
 Γραβιάς 122,
 Αργυρούπολη
 Τηλ. 9934829
 FAX 9932950

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
 Ν.Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Ε. Γιάνναρη 5 11853,
 Κ. Πετράλωνα Αθήνα
 Τηλ. 3468268
 Fax: 3467155

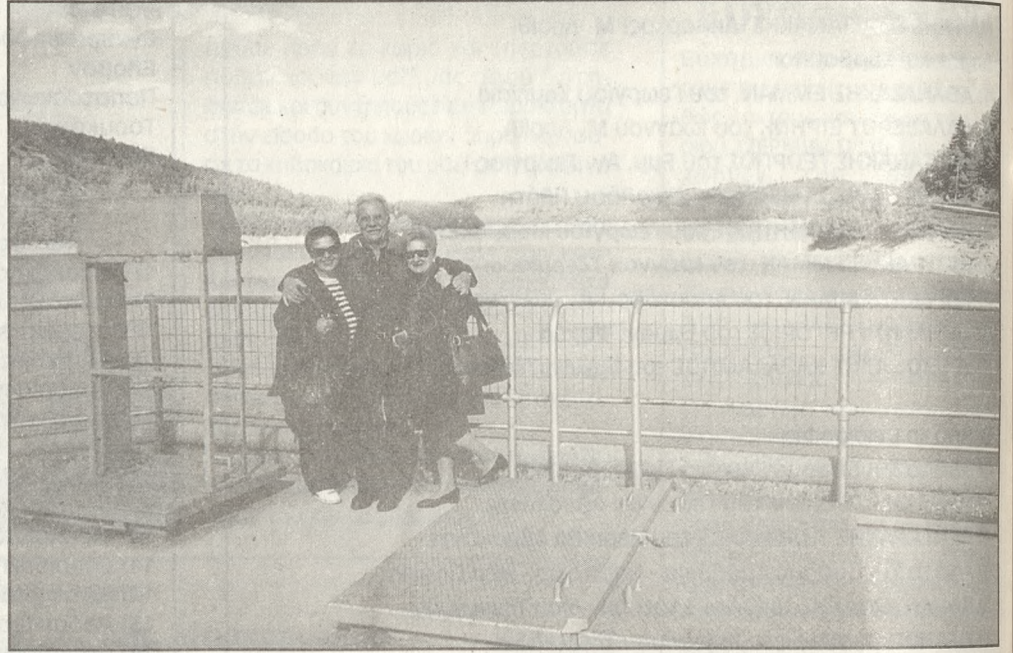
ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΑΖ

Η εκδρομή του Συλλόγου μας

1.11.98. Από την εκδρομή του συλλόγου. Αγραφα, μερική άποψις της Λίμνης.

1.11.98. Η οδοντίαρος κ. Καίτη Μαρκομιχελάκη-Κατερίνη μετά της κυρίας Αθηνάς Τζενάκη και του Προέδρου εις το Φράγμα.

Συνέχεια από τη σελ. 1

των Αγράφων που καθώς τα φύλλα τους ριγώ του φθινοπώρου αλλιάζουν χρώμα συνθέτουν τεράστιους εξαιρετικού κάλλους ζωγραφικούς πίνακες, που μόνον η φύσις μπορεί να φιλοτεχνήσει. Η λίμνη καθώς ανεβαίνουμε παρουσιάζεται και χάνεται αφού το πούλιμαν μπαίνει και βγαίνει εις τις αναρίθμητες κοιλάδες και στις πτυχώσεις των βουνών, είναι δε αδύνατο να τη δεις ολόκληρη από οποιοδήποτε σημείο. Γύρω της σε πολύ μεγαλύτερο υψόμετρο είναι τα 14 παραλίμνια.

Γραφικά χωριά των Αγράφων, που έχουν αναλάβει και την φροντίδα του χώρου και είναι: Μεσενικόβλας, Μορφοβούνη, Κερασιά, Κρυονέρι, Φυλακιά, Πεζούλα, Νεοχώρι, Μπελοκομήτης, Καρίτσα, Καροπλέσι, Καστανιά, Μοσχάτο, Καρβασαράς.

Εις μίαν παράκαμψιν της διαδρομής επισκεφθήκαμε και εθαυμάσαμε ένα παμπάλαιο μοναστήρι εξαιρετικής τέχνης· την Ιεράν Μονήν Κορώνης.

Εις ύψος 1400μ. ευρίσκεται η Ιερά Μονή της Παναγίας της Πελεκητής, που είναι πελεκημένη στους βράχους της πλαγιάς του υψώματος Ζαρνάτα που υψώνεται κάθετα και λογχίζει τον ουρανό σε ύψος 2.168.

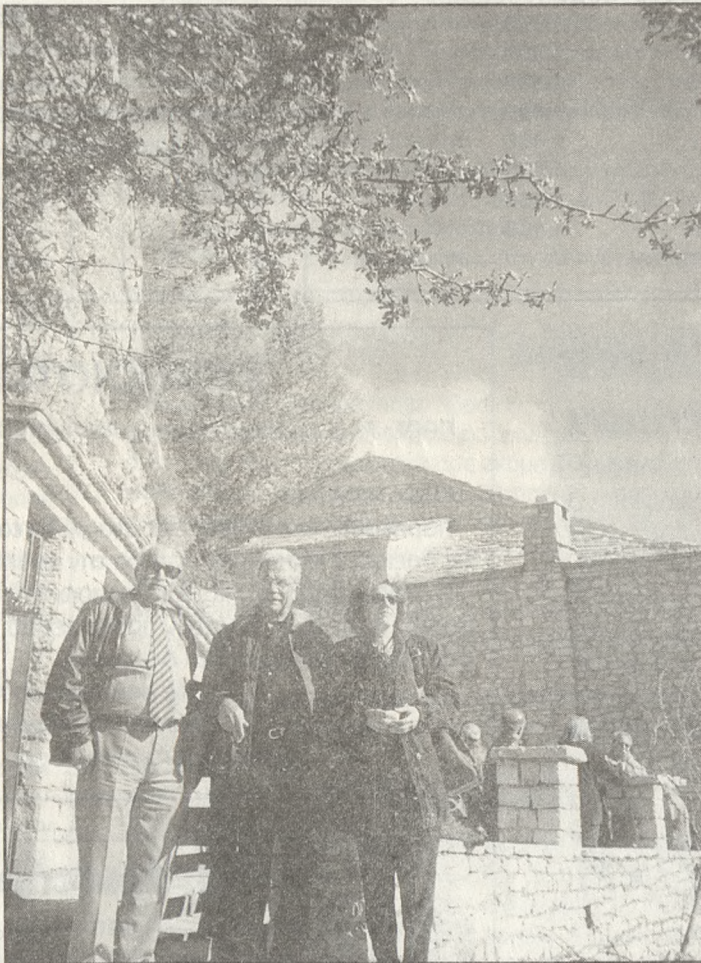
Η Μονή μοιάζει με αετοφωλιά καθώς είναι πελεκημένη και κτισμένη και κρέμεται στην πλαγιά του βράχου όπου τα όρια του κτίσματος του Θεού συγχέονται με τα κτιστάριά των ανθρώπων. Γύρω της γιγάντια αιωνόβια έλατα φρουρούν το μνημείο αυτό της φύσεως και των ανθρώπων. Το τοπίον είναι μεγαλειώδες, άγριον και υποβλητικόν και όπως το θαυμάζεις ασήμαντος, νομίζεις ότι στη στέγη του βουνού ευρίσκεται ο Θεός. Η θέα από το μπαλκόνι αυτό είναι τρομακτική και μαγευτική. Ο χώρος προστατεύεται από την Ε.Ε. και το Υπουργείον Πολιτισμού.

Το βράδυ του Σαββάτου διανυκτερεύσαμε εις το εξαιρετον ξενοδοχείον «Κιέριον» Καρίτσας και εδασκεδάσαμεν εις το νυκτερινόν κέντρον «μπαλκονάκι».

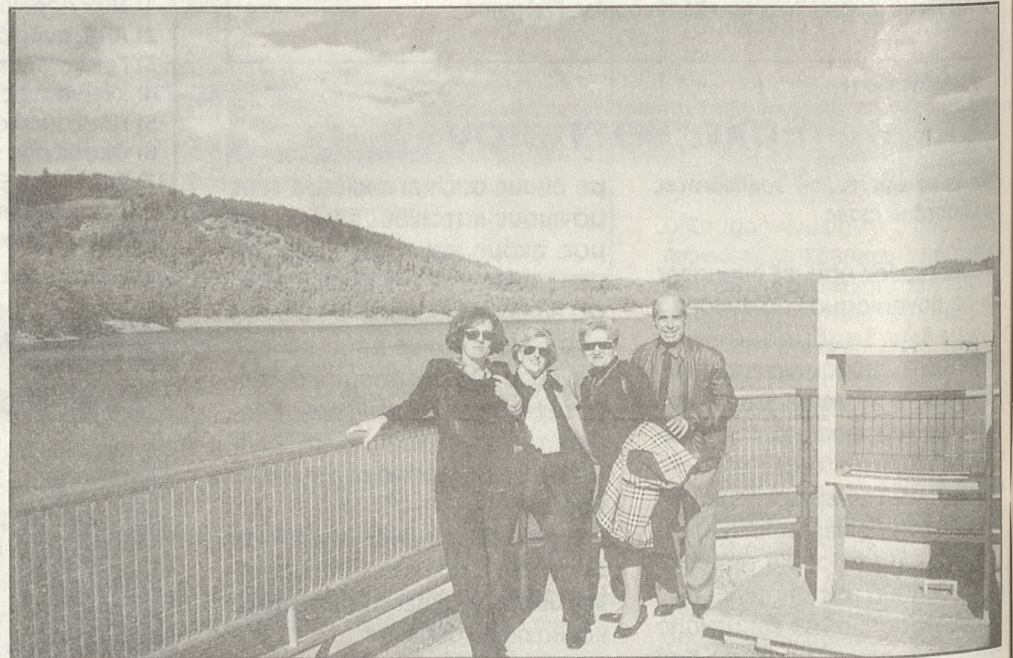
Η Καρίτσα είναι μια ωραία σύγχρονος πόλις, Ευρωπαϊκών προδιαγραφών με ωραίον ρυμοτομικόν σχέδιον, σύγχρονα κτίρια, φαρδείς δρόμους και αχανείς πλατείες εις μίαν από τας οποίας δεσπόζει ο Εφιππος ανδριάς του Νικοῦ. Πλαστήρα.

Πολύ όμορφο επίσης είναι και το κεντρικόν άησος της πόλεως «το Πausίλυπον».

Ο περισσότερος όμως χρόνος της εκδρομής εκύλησεν μέσα εις το πούλιμαν όπου επικράτησε ατμόσφαιρα ευχάριστη, χαρούμενη, διασκεδαστική. Είπαμε τα πειράγματά μας, τα τραγούδια μας, τα ασεία μας, τα σόκιν μας και ακούσαμε έκπληκτοι την οδοντίατρον κ. Καίτη Μαρκομιχελάκη - Κατερίνη και τον επιχειρηματιάν κ. Γ. Κουτουλάκη να απαγγέλλουν από στήθους με αέρα, άνεσιν, και τάληντον επαγγελματιών ποιήματα του Καβά-

1.11.98. Το μοναστήρι της Παναγίας της Πελεκητής.

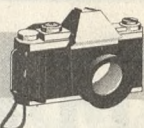
31.10.98. Από την εκδρομή του συλλόγου εις τα Αγραφα. Άποψις της Λίμνης από το Φράγμα.

31.10.98. Ο επιχειρηματίας Γ. Κουτουλάκης, ο Στρατηγός Πρασινης μετά της συζύγου του εις μίαν στάσιν παρά την λίμνην.

φη η πρώτη και του Καβαδία ο δεύτερος. Ο εξαιρετος επίσης κ. Ευάγγελος Σταύρου επιχειρηματίας μας εξέπληξεν με τα ωραία τραγούδια του.

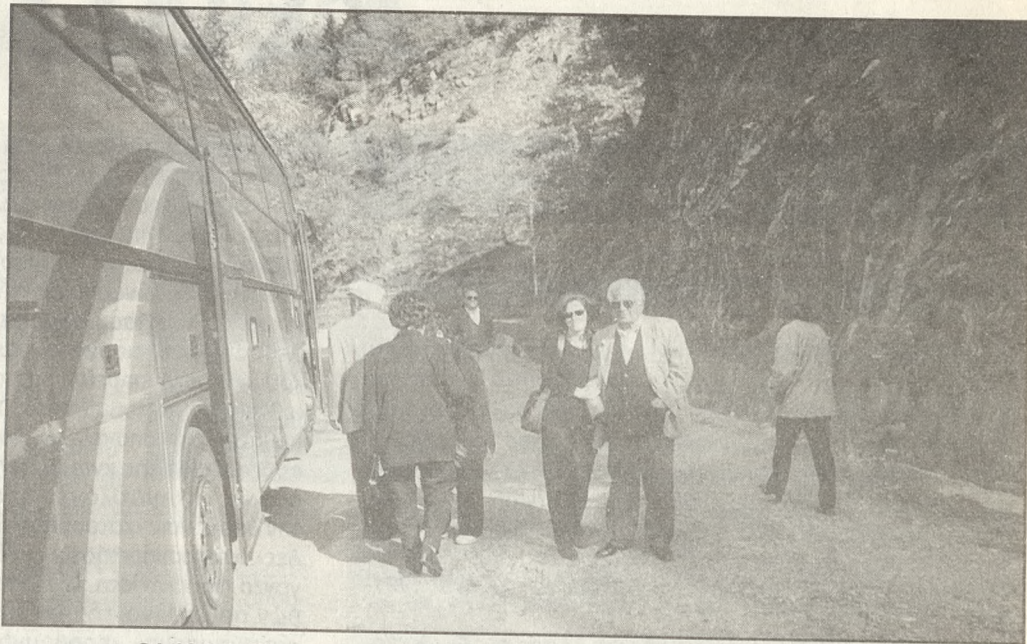
Την εκδρομήν οργάνωσεν ο Αντ/δρος Στρατηγός Ε. Παπαδάκης με την βοήθειαν του αγαπητού κ. Θωμά Κωνσταντίνου, τον οποίον θεωρούμεν ως μέλος της οικογενείας των Τζεμμαδιανών και φύλλακα άγγελών μας αφού καθ' όλην την διάρκειαν της εκδρομής εμεριμνούσε περί των πάντων. Ο οδηγός του πούλιμαν ήτανε σοβαρός και προσεκτικός. Στις 8.30 της Κυριακής εφθάσαμε στην Ομόνοια εις το σημείον που είχαμε ξεκινήσει την προηγουμένην.

Η εκδρομή του Συλλόγου μας

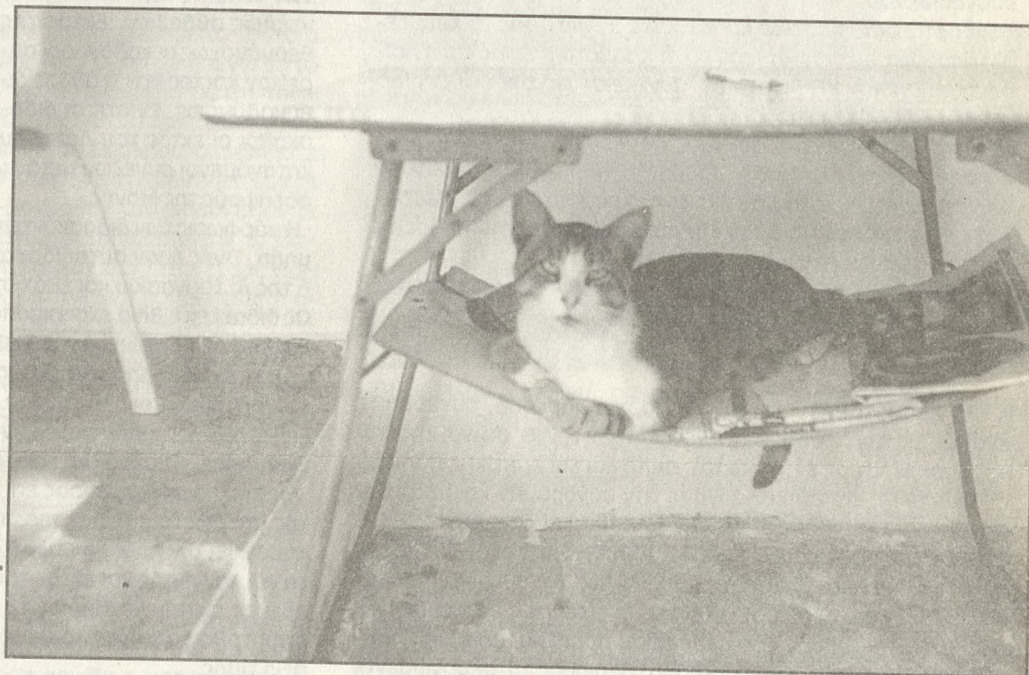
1.11.98. Αγραφα. Ο κ. Γεώργιος Σπανάκης μετά της συζύγου του κ. Αννας.

31.10.98. Ο μικροβιολόγος κ. Ξανθάκης μετά της κυρίας Φωτεινής εις μίαν στάσιν πλησίον του Φράγματος.

1.11.98. Η ώρα του φαγητού εις την Μούχα του Μπελοκομίτη των Αγράφων.

Και ο περιώνυμος Γατουλίδης.

ΧΑΡΟΥΛΑ ΒΕΡΙΓΟΥ - ΜΠΑΝΤΙΟΥ

Αν κάποτε γίνει βιβλίο
θα το αφιερώσω
στη δασκάλα μου.

«Σαν παραμύθι...
πίσω απ' τον καιρό...
με τα σημάδια των καιρών...
για ένα ταξίδι φως... Αύριο».

Είπα: «απόψε, βοήθα με Θεέ να καταλάβω πως σε κουβαλώ μέσα μου, πως κατοικείς στην καρδιά μου κι ύστερα, άφησέ μου το χρόνο που πρέπει για να προλάβω να Σε σεργιανίσω, όπου με βαραίνει και με πλακώνει το άδικο μα κι όπου αγαπώ να κουραστούμε μαζί οι δυο μας, εγώ απ' την αγάπη και το μεθύσι της κι

Εσύ απ' τις μυρωδιές της, να Σε λευτερώσω, να σκίσεις την καρδιά μου και να βρεις άλλο, κι άλλο, κι άλλα, χιλιάδες κορμιά να κατοικήσεις.

Εκείνη την ώρα τη γιομάτη Ερωτα, εμένα Θεέ σκότωσέ με, δεν θα Σου παραπονεθώ, θα Σε κοιτάζω ίσια στα μάτια περήφανη, γιατί δεν θα 'μαι πια πηλός, όχι, ανέμου χάδι μυρωμένο κι αγέννητο φως, μια χούφτα σύμπαντος. Θα 'μαι πύρινη, μ' ολόδροση την παιδική μου αθωότητα και τ' όνειρό μου κομποσκίνι με τ' άστρα Σου. Τούτο που Εσύ και η Σοφία Σου ονόμασε γης, εμένα μ' αρέσει να το λέω, σύνορο του κάτω και του πάνω κόσμου κι είναι θαρρώ η Ζωή πολεμόχαρη και πλεονέχτρα κι άλλο δεν

θέλει παρά να καταλάβει και να ξεπεράσει τούτο το σύνορο. Κάμε Θεέ, όποια κι αν είναι η στράτα, να περάσει απ' τις Πύλες του Ερωτα».

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΓΕΩΡΓΑΡΑΚΗΣ

ΤΖΕΡΜΙΑΔΩ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Ποιότητα Αρίστη - Πάντα Φρέσκα

ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ΠΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΣΠΑΘΙ»

Κύριε Διευθυντά,

Σε απάντηση του δημοσιεύματος στην εφημερίδα σας μηνός Απριλίου με τίτλο «Κάηλιο Αργά παρά ποτέ», της κας Δανάης Χαθαμπαλάκη και για την ακρίβεια των γεγονότων, παρακαλώ να δημοσιεύσετε τα παρακάτω.

Για το μεγάλο Εθνικό Ευεργέτη Αντώνιο Παπαδάκη προσωπικά δεν εγνώριζα τίποτα. Εμένα και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματός μας ενημέρωσε με κάθε λεπτομέρεια ο Αντιπρόεδρος κος Κατερίνης.

Αυτός εισηγήθηκε και εξήγησε τους λόγους, που πρέπει να γίνει σχετική τιμητική εκδήλωση και το Διοικητικό Συμβούλιο απεδέχθη την πρότασή του. Ο ίδιος εκπροσωπώντας το Δ.Σ. συνεργάστηκε με το Πανεπιστήμιο Αθηνών για τη συμμετοχή του στην εκδήλωση και για τη διάθεση της μεγάλης και εντυπωσιακής χορωδίας του.

Ο ίδιος επίσης πρόσφερε εις μνήμη του Αντωνίου Παπαδάκη στην Κρητική Εστία το ποσό των διακοσίων χιλιάδων δραχμών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος κατά τη συνεδρίασή του την 6/4/98 ευχαρίστησε τον κ. Κατερίνη για την εξαιρετική πράγματι ομιλία του την οποία παρακολούθησε, όπως γνωρίζετε πάρα πολύς και εκλεκτός κόσμος.

Όσον αφορά τώρα, το πρόβλημα με τον τάφο του αείμνηστου Αντωνίου Παπαδάκη, πράγματι μας ενημέρωσε ο κ. Κατερίνης για τη διαδικασία συγκέντρωσης υπογραφών και εισηγήθηκε μά-

λιστα να υπογράψει και η Κρητική Εστία. Όπως γνωρίζετε όμως, το Ίδρυμα, όπως και κάθε σύλλογος, το εκπροσωπεί ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο. Αυτός είναι και ο λόγος που ο κ. Κατερίνης ζήτησε από την κα Χαθαμπαλάκη να μπει δίπλα από την υπογραφή του, το όνομά του ως ιδιώτη, μέχρις ότου συνέλθει και αποφασίσει σχετικά το Δ.Σ. της Κρητικής Εστίας και υπογράψει δια τον Πρόεδρό της.

Τα αναγραφόμενα για τις σχέσεις μας με το Δήμαρχο δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, καθώς επίσης δεν θα μπορούσαμε να είμαστε δυσαρεστημένοι επειδή δεν έδωσε στην Κρητική Εστία τίποτα ο Αείμνηστος Αντώνης Παπαδάκης, αφού έζησε πολύ πριν από την ίδρυση του Ιδρύματός μας.

Κύριε Διευθυντά,

Το Ίδρυμά μας χρωστάει πολλά στον κ. Κατερίνη γιατί εκτός του ότι είναι μέλος του Δ.Σ. είναι και μεγάλος ευεργέτης της Κρητικής Εστίας. Από ό,τι γνωρίζω δε, βοηθάει παντειοτρόπως και την ιδιαίτερα του πατρίδα του Λασιθί, κάνοντας αρκετές δωρεές, συγκεντρώνοντας και μεταφέροντας βιβλία στα δημοτικά σχολεία κ.λπ.

Ανθρωποι λοιπόν σαν τον Αντιπρόεδρό μας θα πρέπει να αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση και να ενθαρρύνονται με κάθε τρόπο να συνεχίζουν τις δραστηριότητές τους και όχι, έστω και άθελά μας, να τους απογοητεύουμε.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Γεώργιος Στ. Μαριδάκης
Πρόεδρος της ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΕΝΙΑΣ ΚΑΙ Η ΠΑΙΔΕΙΑ

Υπό του Θεολόγου Καθηγητού
Νικολάου Παπαμιχαλάκη

Νικόλη. Γ. Παπαμιχαλάκης

Θεολόγος καθηγητής γόνος ληυϊκής οικογενείας από τα Γόδια Ιεράπετρας (1901-1975). Τα παιδικά του χρόνια τα επέρασε εις τον Άγιον Κωνσταντίνον του Οροπεδίου υπήρξε πηθωρικός πνευματικός άνθρωπος. Έχει πλούσιο συγγραφικό έργο. Προσέφερε μεγάλες υπηρεσίες εις την εκκλησίαν ως Ιεροκήρυξ εις τας πόλεις, χωριά και μοναστήρια της Αρχιεπισκοπής Κρήτης και μετά της Αρχιεπισκοπής Αθηνών. Είλαβε μέρος εις την μικρασιατική εκστρατείαν και περιέγραψε τις χριστιανικές εορτές του τελευταίου έτους της Σμύρνης 1921-22.

Υπήρξε και εδίδαξε ως καθηγητής και Δ/ντής της Εκκλησιαστικής Σχολής Κρήτης αποχωρήσας με τον τίτλο του επιτίμου Γυμνασιάρχου.

Εγραφε εκκλησιαστικά και ιστορικά βιβλία όπως το κατωτέρω δημοσιευόμενον «Η ιερά μονή Κρουσταλλένιας και η παιδεία» το οποίον εξέδωσεν εις συνέχειας εις την εφημερίδα «Μεσόγειος» Ηρακλείου.

Εις το βιβλίον αυτό ο αοίδιμος Θεολόγος περιγράφει με ενάργειαν την επί Κρητικής Πολιτείας αηλιά και τη μετέπειτα περίοδον κατά την οποίαν η Ι. Μονή Κρουσταλλένιας διεδραμάτισεν σπουδαίον ρόλον και συνέδραμε εις την πρόοδον των γραμμάτων εις την επαρχίαν μας.

Από το βιβλίον του παρελθόντος οι σκιές πολλή γνωστών μας διδασκάλων που αξίζει να ξαναθυμηθούμε.

Η Ι.Μ. Κρουσταλλένιας, εν τη επαρχία Λασιθίου, συνέδραμε μεγάλως εις την πρόοδον των γραμμάτων τον Ιθ' αιώνα, εποχίν της Τουρκοκρατίας εν τη Κρήτη, αηλιά και επί Κρητικής Πολιτείας 1898-1914, και εζηκοούθησε την συνδρομήν και μετά την προσάρτησιν της Κρήτης εις την Εηλλάδα επί δεκαετίαν 1915-1925. Εις την Ι.Μ. Κρουσταλλένιας ιδρύθη Δημοτικόν Σχολεῖον. Τούτο προήγαγε τα γράμματα σημαντικώς. Εις αυτό εξεπαιδεύθησαν επί Τουρκοκρατίας άπαντες οι τυχόντες στοιχειώδους μορφώσεως ου μόνον του οροπεδίου Λασιθίου, αηλιά και πολλοί εκ των επαρχίων Μεραμβέλλου, Πεδιάδος και μεμονωμένοι εκ των άλλων επαρχιών, αφού διαδίδεται ότι εις αυτό εφοίτησαν και οι αειμνήστοι Σάββας Μιχεληδάκης και Ιωάν. Ξανθουδίδης, πατήρ του γεωπόνου Ανδροκλήους Ξανθουδίδου.

Το Δημοτικόν Σχολεῖον Κρουσταλλένιας ήτο το μόνον εκ Λασιθίου τουλάχιστον μέχρι του 1870, ως μαρτυρεί το αρχείον της Δημογεροντίας Νεαπόλως, εξ ης εξηρτώντο τα Σχολεῖα. Εκ των αποφοίτων του Δημοτικού Σχολεῖου Κρουσταλλένιας πολλοί ανεδείχθησαν καθηγηταί, Ιατροί, Δικηγόροι, Γεωπόνοι, Πολιτικοί, Κληρικοί, Διανοούμενοι εν γένει. Το Σχολεῖον εσεγάζετο κατ' αρχάς όπου σήμερα η κατοικία του ηγούμενου της Μονής δηλ. «Εις το ηγουμενικόν», ως ελέγετο τότε.

Ακοιούθως μετεστεγάθη όπου σήμερα η αποθήκη ένθα παρέμεινε μέχρι της διαλύσεώς του. Η στέγη εστηρίζετο με «δοκάργια» και «σκιάζαις», επί των οποίων είχε ριφθή «δωματοχώμα άσπρουγας» δηλ. χώμα υπόλευκον, μη διαπερώμενον ευκόλως υπό των ομβρίων υδάτων. Ενίοτε όμως τα ύδατα διείρχοντο και «έσταζε». Τότε εσχηματίζοντο λάκκοι που εγέμιζον νερά και η διδασκαλία εδυσχεραίνετο ή διεκόπτετο ή ουδόλως ήρχιζεν εις ένδειξιν διαμαρτυρίας δια την κατάστασιν και την αδιαφορίαν των αρμοδίων προς επισκευήν του διδακτηρίου. Πολλήκις οι διδασκαλοί έβραζον τους μαθητάς να ανεβαίνον εν εις την στέγην και να «κοπανίζουν» το χώμα με την «κοπάναν». «Κοπάναν» χρησιμοποιείται και μέχρι σήμερα. Είναι εργαλείο με το οποίον κτυπάται το χώμα δια να καταστή συμπαγέστερον να μη διέρχεται το ύδωρ. Αντί «κοπάνας» εκυλίετο «βόλι» δηλ. κυλινδρικός λίθος βαρύτατος, που επροτιμάτο, διότι απέδιδε περισσότερα από την «κοπάναν». Από του Μαΐου και εξής τα μαθήματα εγίνοντο εις το «αγροκήπιον». «Αγροκήπιον» ελέγετο αγρόκτημα εις τας Ν. υπωρείας του Ιοφίσκου εφ' ου η Μονή, παρά των σημερινών νεκροταφείων αυτής, ιδιοκτησία σήμεραν του Σχολεῖου Αγ. Κωνσταντίνου. Εις αυτό εγίνοντο αι ασκήσεις των μαθητών εις τα γεωργικά μαθήματα. Επ' αυτού υπήρχε πελωρία καρυδέα υπό την σκιάν της οποίας ετοποθετούντο τα θρανία και εγίνοντο τα μαθήματα. Της καρυδέας ταύτης σώζεται ο κορμός μόνον διότι απεκόπησαν οι πάσαι ποτέ πελωριοί κλάδοι της. Εκ του κορμού της έχουν σήμεραν βλαστήσει πολλοί βλαστοί. Εκαστος μαθητής είχε το «κηπούλι» του εις το αγρόκτημα. Το ιδικόν μου ήτο το χειρότερον, διότι δεν είχαν κήσιν εις τα γεωργικά. Ο ηγούμενος, οι ιερομόναχοι και το λοιπόν προσωπικόν της Μονής παντοιο-

τρόπως εξυπνέτου διδάσκοντας και διδασκομένους. Τον χειμώνα τους άναβαν φωτιά εις τα κελλιά των δια να «πυρώνονται» και να μη «μαργώνουν». «Πυρώνομαι» εις την γλώσσαν του λαού σημαίνει θερμαίνομαι, «μαργώνω» δε κρυώνω μέχρι σημείου να μη πιάνουν τα δάκτυλα τίποτα. Οι μαθηταί ήσαν άπαντες γυμνοποδες εις δε τας κνήμας των ποδών εσχηματίζοντο από την θερμανσιν «κατσομπριήδες». «Κατσομπριήδες», ελέγοντο φουσκώματα των φλεβών που εψήνοντο από την «καρβουνηθιά». «Καρβουνηθιά» ελέγετο σωρός καρβούνων τελείως καμμένων και εντελής αβηθών. Εκτός της θερμάνσεως οι καθηγηταί παρείχον και τροφήν ή άηλιας διευκολύνσεις. Ενίοτε οι διδασκαλοί οι εκτός του Λασιθίου καταγόμενοι συνέζων μετά των καθηγητών, εξομοιούμενοι με αδελφούς της Μονής.

Η μόρφωσις των διδασκόντων επί Τουρκοκρατίας ήταν ήλιαν χαμηλή. Τινές ήσαν αυτοδιδάκτοι, άλλοι απόφοιτου Σχοληρχείου ή της Α' Γυμνασίου και ελάχιστοι είχαν γυμνασιακήν μόρφωσιν. Ως διδασκάλια βιβλία εχρησιμοποιούντο τα λειτούργικα βιβλία της Εκκλησίας η Οκτώνχος, το Ψαλτήριον, ο Απόστολος. Η προαγωγή δεν εγίνετο από τάξεως εις τάξιν αηλή από του Οκτωήχου εις το Ψαλτήριον και από τούτου εις τον Απόστολον, ώστε όταν «εξεσχόλιζεν» ο μαθητής είχαν αναγνώσει τα βασικά βιβλία της Εκκλησίας. «Εσχολιζώ» εσήμαινεν αποφοιτώ.

Εις τους διακεκριμένους επί χρηστοτητα και επιμελεία μαθητάς απεδίδετο ο τίτλος «πρωτόσχολος». Ο πρωτόσχολος παρηλοούθη εις την πρόοδον των άλλων συμμαθητών εις τα γράμματα και την εντός και εκτός του Σχολεῖου συμπεριφοράν αυτών, έλεγεν εις την Εκκλησίαν το «Πιστεύω», το «Πάτερ ημών», τον Απόστολον, το «άγιος ο θεός» και εθεωρείτο ως προσωπικότης αξία τιμή.

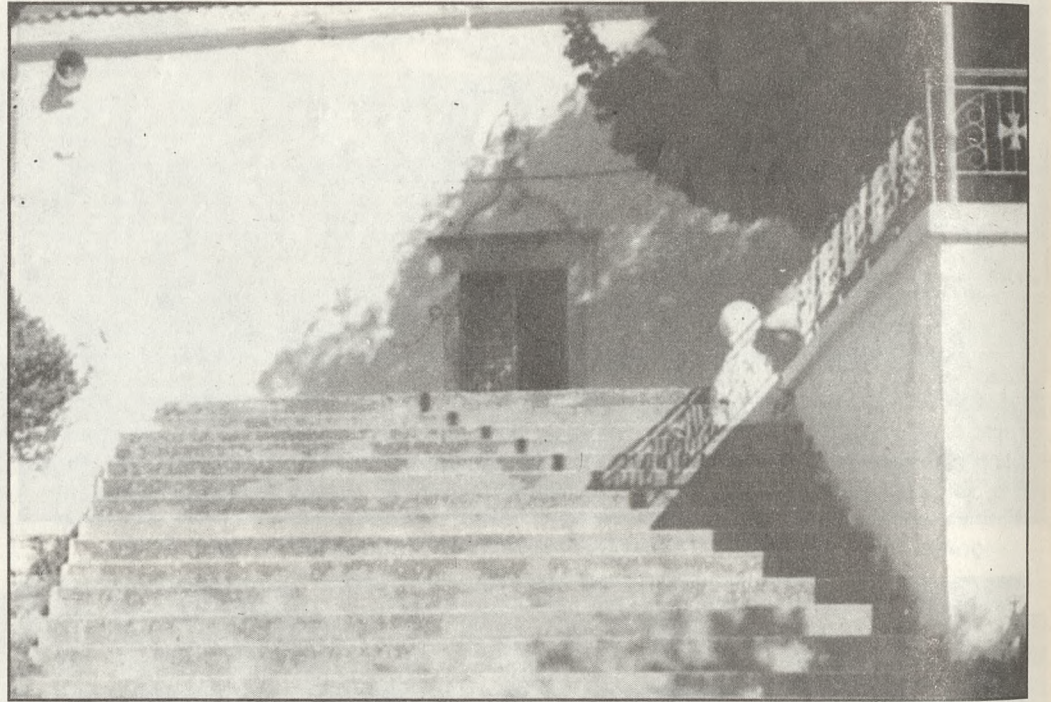
Διδακτικόν προσωπικόν. Το διδακτικόν προσωπικόν του Δημοτικού Σχολεῖου Κρουσταλλένιας επί Τουρκοκρατίας ήτο:

- 1) Αντώνιος Βογιάκης ή Μπογιαντώνης εκ Τζερμιάδων.
- 2) Εμμ. Γιαπιτζάκης επίσης εκ Τζερμιάδων. Ουτος απέκτησεν ακοιούθως πτυχίον Νομικής και εδικηγόρει εις το Ειρηνοδικεῖον Τζερμιάδων μέχρις εσχάτων. Αμφότεροι έχουν αποθάνει ήδη.
- 3) Γεώργιος Σακελλήδης εκ Ψυχρού.
- 4) Εμμ. Γεωργ. Μπαρμπεράκης εκ Μαλλών Ιεραπέτρας συγγενής του τότε ηγούμενου Μαρτίνου και σήμεραν εισέτι ζώντος ενενηκοντούτιδος αδελφού της Ι. Μονής.
- 5) Παπά Γεώργ. Μαρινάκης εκ Καμινακίου πατήρ των διακεκριμένων αδελφών Μαρινάκων ποιητευτού Κομοτηνής και διδασκάλου.
- 6) Ιωάνν. Ταμιωλά.
- 7) Νικόλαος Χρυσός ή Χατζή Νικόλης, ως προσκυντής του Αγ. Τάφου.
- 8) Παπά Ιωάννης Χρυσός ή Παπά Χατζής, ως προσκυντής και ούτος του Αγ. Τάφου.
- 9) Παπά Εμμ. Χρυσός και οι 3 εκ Μέσα Λασιθίου.

Η Κρητική Πολιτεία διοργάνωσε περίφημα τα Σχολεῖα. Δημοτικά και Γυμνάσια. Τα Δημοτικά Σχολεῖα διηροούντο εις Κατώτερα και Ανώτερα. Ανώτερα ιδρύοντο μόνον εις τας έδρας των Δήμων, με 6 τάξεις και Ισαριθμούς διδασκάλους. Οι διδασκαλοί των Ανωτέρων επελέγοντο από τους καλύτερους των Κατωτέρων ή έπρεπε να είναι απαραίτητος «διδασκαλιστά» δηλ. πτυχίουχοι διδασκαλείων. Τα Κατώτερα ιδρύοντο δι' ομάδας χωρίων και εις το κεντρικώτερον εξ αυτών εις ο εφοίτων υποχρεωτικώς τα παιδιά των πλησίων χωρίων. Τα Κατώτερα ελειτούργουν με 4 τάξεις και 2 διδασκάλους.

Η Κρητική Πολιτεία εύρε το Δημοτ. Σχολεῖον Κρουσταλλένιας και διετήρησεν αυτό εις την αυτήν έδραν. Εις την επαρχίαν Λασιθίου ιδρύθησαν 2 Ανώτερα Δημοτικά Σχολεῖα εις Τζερμιάδων και εις Ψυχρόν. Βραδύτερον ιδρύθη και 3ον εις Άγιον Γεώργιον. Εις το Ανώτερον Τζερμιάδων εφοίτων και δια τας 6 τάξεις τα παιδιά Τερμιάδων Λαγού, Πινακιανού και Φαρσάρω.

Εις το Κατώτερον Δημοτικόν Σχολεῖον Κρουσταλλένιας, όπερ είχε μόνον 4 τάξεις εφοίτων τα παιδιά Αγ. Κωνσταντίνου, Μέσα Λασιθίου, Νικηφόρδων, Ισμαήλιδων, Μαρμακέτω και μετά την αποφοίτησιν των εκ του Δημ. Σχολεῖου Κρουσταλλένιας εσυνέ-

ζιζαν την φοίτησιν εις το Ανώτερον Δημ. Σχολεῖον Τζερμιάδων εις ο εφοίτων εις την 5ην και 6ην τάξιν. Διευθυντής του Ανωτέρου Δημ. Σχολεῖου Τζερμιάδων ήτο ο και σήμεραν ζων αηλή εν αποστρατεία, πλήρης όμως σφρίγγους ευτυχώς κ. Αντώνιος Σφακιανάκης, πτυχίουχος του Ιεροδιδασκαλείου Αγίας Τριάδος Χανίων, έχων την εποπτείαν και του Σχολεῖου Κρουσταλλένιας. Αμφότερα τα Σχολεῖα παρέιχον πλήρη και τελείαν μόρφωσιν εις τους τροφίμους αυτών, οποίαν σήμεραν δυσκολεύονται να παράσχουν και γυμνάσια.

Τα εποπτικά όργανα του Δημ. Σχολεῖου Κρουσταλλένιας ήσαν γεωγραφικά τινές χάρται, γεωμετρικά όργανα και μία νεκροεμφαλή τοποθετημένη εις περίοπτον θέσιν και εις κοινήν θέαν ημέραν και νύκτα. Το διδακτικόν προσωπικόν διωρίζετο με προσόντα επί Κρητικής Πολιτείας. Δια την επάνδρωσιν του διδακτικού προσωπικού των Σχολεῖων ιδρύθησαν εις Ηράκλειον διδασκαλείον όπερ παρέιχε μόνον παιδαγωγικήν μόρφωσιν και το Ιεροδιδασκαλείον Χανίων όπερ παρέιχε την Ιερατικήν δια τους θέλλοντας να γίνωσιν ιερείς και διδασκαλοί συγχρόνως. Ως επί το πλείστον όμως οι διδασκαλοί ήσαν τελειοφοίτοι γυμνασίου ή Σχοληρχείου ή γυμνασιακής τινός τάξεως.

Εις το Δημοτ. Σχολεῖον Κρουσταλλένιας εδίδαξαν οι: 1) Εμμ. Καρυώτης 2) Νικόλαος Τζερμιαδιανάκης εκ Μέσα Λασιθίου αμφότεροι. Ηυτύχησα να έχω διδασκάλους αμφοτέρους. Ο Εμμ. Καρυώτης μου έμαθε τα α' γράμματα, το αηφαβητάριον. Μου έκανε μάθημα εις την Α' τάξιν του Δημοτικού. Ητο υψηλός το ανάστημα, επιβλητικός την εμφάνισιν, κομπώτα ενδεδυμένος, σοβαρός και αξιοπρεπής εμπνέων τον σεβασμόν και ποιύ αυστηρός. Εκράτει μίαν αηυσίδα. Εάν εκάμνομεν λάθος εις την ανώνωσιν μια εκτύπα με την αηυσίδα εις τον λαιμόν και αυτη περιετυλίσσετο κάμνοσνα πολλής στροφάς περι τον λαιμόν μας. Μετά το 1910 έλαβε πτυχίον Νομικής και εγκατεστάθη εις Ξάνθην, άμα τη προσαρτήσει αυτής εις την Εηλλάδα. Αναμειχθείς εις την πολιτικήν εξελέγη ποηλάκις βουλευτής. Κατά την κατοχικήν φεύγων την Βουλγαρικήν διοίκησιν επανήλθεν εις την γενέτειραν του, Μέσα Λασιθί. Τακτικώτερα συνηντώμεθα και αντηλλάσσομεν σκέψεις περί της πορείας του ποηέμου. Μετά την φυγήν εκ Κρήτης των Γερμανών ήλθεν εις Ηράκλειον και ανέλαβε το έργον του αποχωρήσαντος Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού. Επανεήθη εις Ξάνθην, απέθανε προ 4 ή 5 ετών. Ο Νικόλη. Τζερμιαδιανάκης εζηκοούθη εις 1912-1925, ως διδασκαλος του Σχολεῖου Κρουσταλλένιας. Απέθανε και ούτος προ ετών, το 1955 ακριβώς. Ουτος μου έκανε μάθημα εις την Δ' τάξιν του Δημοτικού. Και αυτός ποιύ καλός διδασκαλος 3) Μιχαήλ Μαρκουλάκης εκ Τζερμιάδων. Ουτος μου έκανε εις Κρουσταλλένιαν μάθημα επί 3 έτη εις τας Β, Γ και Δ τάξεις του Δημοτικού και απ' αυτόν έμαθα τα περισσότερα γράμματα της στοιχειώδους εκπαίδεσεως.

Ποιύ αυστηρός του καθήκοντος διδασκαλος, εν συντάξει ών την σήμεραν υπεροδοκοντούτις ασφαλώς αηλή εν υγιεστάτη πνευματική καταστάσει. Ατυχώς, καθ' ην ώραν γράφονται αι γραμμαί αύται ασθευεί. Ευχόμεθα να αποκατασταθή, ως τάχιστα, η υγεία του και να ζήση επιμήκιστον.

4) Εμμ. Δημ. Μιχελάκης ή Χαζίρης και αυτός εκ Τζερμιάδων. Ητο υψηλόσωμος, ωραίος την εμφάνισιν, γλυκύς τους τρόπους. Απέθανε ενωρίτατα, δυστυχώς εν έτει 1912. Η κηδεία του εγένετο μεγαλοπρεπής, τη συμμετοχή πολλού πλήθους και των μαθητών και διδασκάλων όλου του Λασιθίου. Δια πρώτην φο-

Γεννήθηκα το Δεκέμβριο του έτους 1911 στο Τζερμιάδων Λασιθίου Κρήτης. Είμαι το πρώτο από τα τέσσερα αγόρια που απέκτησαν οι γονείς μου (ο πατέρας μου ιερέας και η μητέρα μου οικοκυρά).

Μεγάλωσα και ανατράφηκα σε πολύ ήρεμο και θερμό οικογενειακό περιβάλλον. Οι συνθήκες διαμονής και διαβίωσής της οικογενείας μου, ήσαν αρκετά καλές, σε σχέση με την εποχή και τον κοινωνικό περίγυρο. Φοίτησα και τελείωσα το δημοτικό σχολείο και το ημιγυμνάσιο του χωριού μου, με πολύ καλή επίδοση. Αγάπησα το σχολείο και τα γράμματα και ήθελα να συνεχίσω τις σπουδές μου, με τη φιλοδοξία να γίνω επιστήμονας. Οι γονείς μου, αναμετρώντας τις οικονομικές τους δυνατότητες, μου καλλιέργησαν την ιδέα και τελικά με έπεισαν να γίνω δάσκαλος. Λειτουργούσε τότε στα Χανιά το πεντατάξιο Ιεροδιδασκαλείο, το οποίον δεχόταν μαθητές, κατόπιν επιτυχών γραπτών εξετάσεων, αποφοίτους της Β' τάξεως Γυμνασίου.

Ετσι το Σεπτέμβριο του έτους 1925, σε ηλικία 14 ετών, διαγωνίστηκα στο διδασκαλείο αυτό και ύστερα από επιτυχία μου γράφτηκα σ' αυτό εσωτερικός σπουδαστής, με οικονομική υποχρέωση να καταβάλω για στέγη και τροφή 500 δρχ. μηνιαίως.

Το διδασκαλείο λειτούργουσε πολύ καλά, με πλήρες διδακτικό προσωπικό, όλων των ειδικοτήτων και με παιδαγωγό πολύπειρο και αποδοτικό. Μετά από πέντε χρόνων εγκύκλιες, θεολογικές και παιδαγωγικές σπουδές, πήρα το πτυχίο του δασκάλου, το τέλος Ιουνίου 1930, με βαθμό επιδόσεως «λίαν καλώς». Παρέμεινα στο χωριό μου αδιόριστος για δυο χρόνια. Το Μάρτιο του 1932 στρατεύτηκα και μετά την εκπλήρωση των στρατιωτικών μου υποχρεώσεων, διορίστηκα, το τέλος του 1934 δάσκαλος στο 2/θέσιο Δημ. Σχολείο Πατισιανού Σφακίων.

Στο ξεκίνημα της διδασκαλικής μου καριέρας συνάντησα αρκετή δυσκολία, κυρίως γιατί οι συνθήκες διαβίωσης ήσαν όχι και τόσο ευχάριστες. Μετά από ένα χρόνο μετατέθηκα στην επαρχία μου Λασιθί. Υπηρέτησα σε αρκετά σχολεία με οργανική τοποθέτηση ή και απόσπαση. Το έτος 1948 τοποθετήθηκα στο χωριό μου και μου ανετέθη η διεύθυνση του 4/θεσίου σχολείου του.

Μετά από επτά χρόνια, μετατέθηκα, με αίτησή μου, στην πόλη του Ηρακλείου και τοποθετήθηκα στο 6ο σχολείο της Α' Εκπαιδ. Περιφέρειας. Σ' αυτό εργάστηκα σαν δάσκαλος και στη συνέχεια σαν διευθυντής επί μίαν 12ετίαν. Τον Μάρτιο του 1967 το Υπουργείο Παιδείας, με διόρισε αναπληρωτή επιθεωρητού στη Β' Εκπαιδ. Περιφέρεια Χανίων. Τον επόμενο χρόνο προκηρύχθηκε διαγωνισμός, για την πρόσληψη μόνιμων επιθεωρητών.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοσιεύουμε όπως έχει το αυτογραφικό σημείωμα του Δασκάλου μας Δ. Μαρκοπούλου διότι θεωρούμε ότι είναι ένα ουσιαστικό, απλό, καλογραμμένο κείμενο που απεικονίζει την ζωή μιας μακράς εποχής και η γνώση του θα είναι ωφέλιμος εις τους νεωτέρους.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα Δημητρίου Μαρκοπούλου Επιτ. Επιθεωρητού Δημοτ. Εκπ/σεως

του Επιθεωρητού α' τάξεως, διατηρήσας τιμητικά τον τίτλο του Επιθεωρητού.

Στα 35 χρόνια της υπηρεσίας μου, εργάστηκα και σαν δάσκαλος και σαν επιθεωρητής με ευσυνειδησία και υπευθυνότητα, διαθέτοντας όλες μου τις δυνάμεις, για να ανταποκριθώ στο δύσκολο πράγματι έργο του εκπαιδευτικού.

Οι προϊστάμενοί μου εκτιμώντας τις προσπάθειές μου, με τίμησαν με επαίνους και τιμητικές διακρίσεις, κατά το έτος δε 1947, υπηρετώντας στο 1θέσιο δημοτ. σχολείο Λαγού με 65 μαθητές, μου απενεμήθη από το Υπουργείο Παιδείας το διδασκαλικόν γέρας μετά 1000δράχμου χρηματικής αμοιβής. Πέραν του καθαρώς εκπαιδευτικού και εποπτικού μου έργου, κατά 1ον χρόνο της υπηρεσίας μου, πρόσφερα τις υπηρεσίες μου και στον κοινωνικό τομέα, με τη συμμετοχή μου σε επιτροπή κοινωνικής πρόνοιας και άλλες εκδηλώσεις εκπαιδευτικού περιεχομένου.

Δεν υστέρησα όμως σε προσφορά και στον εθνικό τομέα και μάλιστα τα χρόνια της Ιταλογερμανικής κατοχής. Πήην της άλλης προσφοράς μου στον αντιστασιακό αγώνα, συνεργάστηκα και με Βρετανικές στρατιωτικές αποστολές Κομάντος στον τομέα της κατασκοπείας και δοθειοφθοράς σε βάρος στρατευμάτων κατοχής. Η πολιτεία για την προσφορά μου αυτή, μου απένειμε, με πρόταση του Υπουργείου Εξωτερικών, δια χειρός του Νομάρχου Ηρακλείου τον Αργυρόν Σταυρόν του Φοίνικος, μετά σχετικού διπλώματος.

Το έτος 1947 παντρεύτηκα την Ιωάννα το γένος Ερμάν. Βοηθήκα με την οποίαν συνέζησα και συζώ με πλήρη κατανόηση, αγάπη και αρμονία. Αποκτήσαμε δύο παιδιά, ένα κορίτσι και ένα αγόρι. Από κοινού φροντίσαμε με στοργή και επιμέλεια για τη μόρφωση και διαπαιδαγώγησή τους. Μας γεμίζει χαρά που δημιουργήσαμε μια πολύ καλή οικογένεια και σήμερα έχουμε την ευτυχία να καμαρώνουμε τα παιδιά μας καλώς εγκατεστημένα.

Τα παραπάνω λίγα λόγια, για τη ζωή μου, τα 'γραψα όχι για αυτοπροβολή. Επιθυμία μου είναι να τα διαβάσουν τα παιδιά και τα εγγόνια μου κι αν σ' αυτά βρουν κάτι το θετικό και αξιόλογο, ας φροντίσουν να το μιμηθούν.

Με πολλή αγάπη
Δ. Ι. Μαρκοπούλος

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΑΛΑΚΗΣ
Μέλος της Εταιρίας Γραμμάτων
και Τεχνών Ανατολικής Κρήτης

Τελευταία γίνεται πολύς λόγος για την ορθή γραφή των ονομάτων «Λασύθι» και «Τζερμιάδω». Αν και το θέμα αυτό νομίζω πως έχει διευκρινισθεί, ας μου επιτραπεί και σε συνέχεια προηγούμενου σχετικού άρθρου μου (ίδε εφημερίδα «ΑΝΑΤΟΛΗ» 9-1-97), να επανέλθω συνοψίζοντας τις τελευταίες απόψεις.

1. Ορθή γραφή του ονόματος «Λασίθι»

Το όνομα «Λασίθι» συναντάται για πρώτη φορά σε ενετικό έγγραφο, στο πρακτικό διανομής των γαιών του Οροπεδίου στους Ενετούς αποίκους, του έτους 1212. Εκτός τούτου όμως ένα «σχετικό» θα ήθελαμε τοπωνύμιο, το «Λάσυνθος», συναντάται τουλάχιστο 20 φορές σε πήλινες πινακίδες της Κνωσού που χρονολογούνται από τον 13ο αιώνα π.Χ. Όπως αποδείχθηκε το τοπωνύμιο αφορά σε μια ποιμενική και απομονωμένη περιοχή την οποία ορισμένοι ερευνητές συνέδεσαν με το ενετικό «Λασίθι».

Η σύνδεση όμως αυτή δεν έγινε από όλους ανεπιφύλακτα δεκτή, γιατί στο χρονικό διάστημα των 26 αιώνων που μεσολάβησε μεταξύ «Λάσυνθου» και «Λασιθίου» δεν είχε βρεθεί κάποιο στοιχείο, επιγραφή, γραπτή μαρτυρία κ.λπ. που να συνδέει τα δύο αυτά ονόματα μεταξύ τους.

Ευτυχώς πριν από μερικά χρόνια η τύχη χαμογέλασε στους ερευνητές. Μια επιγραφή που βρέθηκε στις ανασκαφές του αρχαιολογικού χώρου της Κρύας Βρύσης Σάμης (Βιάννου) και χρονολογείται από τον Β' αιώνα π.Χ. την οποία εμελέτησε ο Διευθυντής του επιγραφικού Μουσείου Αθηνών, γνωστός αρχαιολόγος κ. Χαράλαμπος Κριτζάς, υπήρξε η περιζήτητη γραπτή μαρτυρία, ο συνδετικός κρίκος που θα ένωνε την αρχαία «Λάσυνθος» με το μεταγενέστερο ενετικό «Λασίθι».

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του κ. Κριτζά που έγινε στο Η' Κρητολογικό Συνέδριο (Ηράκλειο Σεπτέμβριος 1996) η επιγραφή αναφέρεται σε δύο επισκευές του Ιερού της Σάμης, μια από τις οποίες έγινε «επί Λασυνθίων», όταν δηλ. είχε την διαχείριση του Ιερού η φυλή των Λασυνθίων, η οποία ως εκ τούτου θα πρέπει να ζούσε εκεί κοντά.

Η ύπαρξη της φυλής αυτής μαρτυρείται και από άλλη επιγραφή που είχε βρεθεί παλαιότερα στην Λύκτο και η οποία

μπόρεσε τώρα να διαβαστεί σωστά μετά την ανεύρεση της επιγραφής της Σάμης.

Σύμφωνα, λοιπόν, με όσα στοιχεία διαθέτουμε σήμερα φαίνεται ότι το όνομα «Λασίθι» έχει τις ρίζες του στο μινωϊκό τοπωνύμιο «Λάσυνθος» και για το λόγο αυτό πρέπει να γράφεται «ΛΑΣΥΘΙ» το ΣΥ με ύψιλον, σαν μαρτυρία της ιστορικής συνέχειας του ονόματος του τόπου μας μέσα στον χρόνο.

2. Ορθογραφία του ονόματος ορισμένων οικισμών του Οροπεδίου

Τα ονόματα μερικών χωριών του Οροπεδίου Λασιθίου παρουσιάζονται από πρώτη άποψη γένους ουδετέρου και κατά συνέπεια η κατάληξή τους θα έπρεπε να είναι Ομικρο. Παρά ταύτα ορθογραφούνται με Ωμέγα όπως π.χ. το Τζερμιάδω, το Φαρσάρω κ.λπ.

Πώς ερμηνεύεται, λοιπόν, αυτή η ιδιομορφία; Η εξήγηση είναι απλή. Στην προκειμένη περίπτωση ακολουθείται η ιστορική Ορθογραφία.

Όπως είναι γνωστό μετά την μακρά περίοδο της ερήμωσης του Οροπεδίου Λασιθίου (1293-1463) οι Ενετικές αρχές της Κρήτης, πιεζόμενες από την ανάγκη, άρχισαν να ενοικιάζουν «τριτάριχο» τον κάμπο του Οροπεδίου για παραγωγή σιτηρών.

Οι ενοικιαστές, προερχόμενοι συνήθως από τα γύρω από το Οροπέδιο χωριά, ανέβαιναν στο Λασύθι για να σπείρουν ή να θερίσουν και στην συνέχεια κατέβαιναν στα χωριά τους. Το σύντομο χρονικό διάστημα παραμονής τους στο Οροπέδιο, διέμεναν σε πρόχειρες κατοικίες μικρών οικισμών που είναι γνωστοί σαν «μετόχια». Σε έγγραφα του 1583 και 1630 αναφέρονται στο Οροπέδιο γύρω στα 40 μετόχια, το καθένα από τα οποία συγκέντρωνε τα μέλη μιας οικογένειας και έπαιρνε το όνομα του πρώτου οικιστού. Ετσι έχουμε «Μετόχι των Τζερμιάδων» δηλ. οικισμός της οικογένειας Τζερμιά, «Μετόχι των Φαρσάρων» δηλ. οικισμός της οικογένειας Φαρσάρη κ.λπ. Όταν όμως με την πάροδο του χρόνου η

εποχιακή διαμονή στο Οροπέδιο έγινε μόνιμη κατοίκηση, τότε και τα ονόματα των οικισμών άλλαξαν. Σε πρώτη φάση εγκαταλείφθηκε το πρώτο συνθετικό «μετόχι» του ονόματος, αφού δεν επρόκειτο πια για μετόχι αλλά για χωριό μόνιμης διαμονής και παρέμεινε η γενική κτητική πληθυντικού (Τζερμιάδων, Φαρσάρων, κ.λπ.). Σε δεύτερη φάση αποβλήθηκε το τελικό νι και έτσι έγινε το Τζερμιάδω, το Φαρσάρω, κ.λπ. το οποίο γράφεται βέβαια με Ωμέγα εφ' όσον είναι το κατάλοιπο της παλιάς ονομασίας «Το Μετόχι των ΤΖΕΡΜΙΑΔΩ», «Το Μετόχι των ΦΑΡΣΑΡΩ» κ.λπ.

Ετσι η ορθή γραφή των χωριών: Μινακιανώ, Τζερμιάδω, Μαρμακέτω, Φαρσάρω, Πλαθιανώ (παλιός οικισμός που έχει συγχωνευθεί σήμερα με τον Αγ. Γεώργιο) και Βιδιανώ, όπως καμιά φορά λέγεται η Μονή Βιδιανής, είναι, ακολουθώντας την ιστορική ορθογραφία, η κατάληξη με Ωμέγα.

Μικρός και φτωχός τόπος το Οροπέδιο Λασιθίου αλλά μεγάλη και πλούσια η ιστορία του.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία.
Ι. Μ. Καραβαλάκης

10.10.98 Λαγού Οροπεδίου. Ο Χαράλ. Τζερμιάς, η Ελένη και ο Μιχαήλ Κοκκίνης, ο Γραμματικός Ε. Βεργός.